

kladeného, zejména okolností, zda obžalovaní jako správcové pozůstalosti se nepovažovali za oprávněna nakládati s pozůstalostním jměním a skutečně si toho byli vědomi, že nakládají s jměním pozůstalostním jako s věcí cizí a konečně otázkou souhlasu nebo vědomosti ostatních spoludědiců se zatajováním dotyčných peněz a věcí při projednávání pozůstalosti a nezjistil tudíž skutkové okolnosti, které dlužno položití s hlediska správného rozhodnutí věci rozsudku za podklad, bylo nutno věc vrátiti soudu první stolice, by zabýval se shora naznačenými momenty, v objemu zrušení znova ji projednal a rozhodl, aniž bylo zapotřebí zabývat se dalšími vývody zmateční stížnosti.

Čís. 1764.

Byla-li obnova trestního řízení povolena jen ve prospěch obžalovaného, nemůže mu novým rozsudkem býti uložen trest vedlejší, který mu nebyl uložen prvním nálezem.

Předpis Šu 359 odstavec čtvrtý tr. ř. jest povahy hmotněprávní; jeho nezachování v neprospěch obžalovaného jest zmatkem dle čís. 11 Šu 281 tr. ř.

Trestání válečné lichvy (zákon ze dne 25. dubna 1924, čís. 80 sb. z. a n.).

Ustanovení Šu 3 (4) zákona nelze použítí na trestné činy, spáchané před jeho účinností.

(Rozh. ze dne 24. října 1924, Zm I 425/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalované do rozhodnutí zemského trestního soudu v Praze a to 1. do rozsudku ze dne 10. dubna 1924, pokud jím prohlášena byla částka 6.660 Kč jako neoprávněný zisk za propadlou ve prospěch státu a 2. nálezu ze dne 22. května 1924, pokud jím stěžovatelce bylo uloženo zaplatiti výše uvedeným rozsudkem přisouzený trest peněžitý 10.000 Kč a zrušil tyto výroky.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost napadá jednak rozsudek první stolice, pokud jím bylo vysloveno, že se dle Šu 20 zákona o válečné lichvě prohlašuje obnos 6.600 Kč jakožto neoprávněný zisk za propadlý, jednak dodatečný nálezu první stolice, povolivši stěžovatelce podmíněný odklad trestu, pokud ukládá stěžovatelce, aby peněžitou pokutu 10.000 Kč zaplatila, jakmile rozsudek nabude právní moci. V onom směru uplatňuje stížnost zmateční důvody čís. 11 a čís. 5 Šu 281 tr. ř., vytýkajíc, že nálezací soud vykročil napadeným výrokem ze své moci trestní a že jeho výrok jest neúplným, protože nezjistil, co se s líhem stalo a ponechala-li sobě stěžovatelka 10.000 Kč. Vývody stížnosti možno ponechati stranou. Neboť případně poukazuje odpověď veřejného obžalobce na zmateční stížnost k tomu, že první rozsudek v této trestní věci vyneseny — roz-

sudek ze dne 12. března 1921 — jímž byla stěžovatelka uznána vinnou týmiž trestnými činy jako rozsudkem nyní napadeným a, nehledí-li se k různému způsobu zostření trestu na svobodě, odsouzena k týmž trestům na svobodě i na penězích, nevyslovil propadnutí docileného výtěžku ani i jen části jeho. Obnova trestního řízení tímto rozsudkem skončeného byla usnesením vrchního soudu zemského v Praze ze dne 15. května 1922 povolena toliko ve prospěch stěžovatelky. Novým rozsudkem, nyní napadeným, nemohl se tudíž dle čtvrtého odstavce §u 359 tr. ř. uložit stěžovatelce těžší trest, než byl ten, jež jí uložil první nález. Neměl býti trest ztížen ani dalším trestem vedlejším, který prvním nálezem uložen nebyl. Vyslovil-li přes to nalézací soud v novém rozsudku propadnutí zisku, v prvním nálezu nevyslovené, porušil tím ustanovení odstavce čtvrtého §u 359 tr. ř. a zavinil tím v neprospěch obžalované důvod zmatečnosti dle čís. 11 §u 281 tr. ř. Porušené ustanovení §u 359 tr. ř. omezuje pro určité případy trestní moc soudcovskou, trestním zákonem upravenou a jest proto — třebaže bylo pojata do trestního řádu — povahy hmotně právní, takže nezachováním ho jest v neprospěch obžalované nesprávně použito zákona trestního. Proto bylo dle §u 290 tr. ř. zrušovacím soudu postupovati z úřední povinnosti, jako kdyby vyličený zmatek byl stížností uplatňován, a část rozsudku zmatkem stíženou zrušiti.

I v druhém směru jest stížnost oprávněna. Trestné skutky, o které jde, byly spáchány začátkem roku 1921, přesněji dle rozhodovacích důvodů začátkem února 1921, tedy netoliko před účinností zákona ze dne 25. dubna 1924, čís. 80 sb. z. a n. — dle něhož osoby, jež byly pro válečnou lichvu odsouzeny vedle trestu na svobodě též k trestu peněžitému, jsou povinny, i když odsouzení to jest podmíněné, zaplatiti trest na penězích ihned po pravomoci rozsudku (§ 3 čís. 4), — nýbrž i před účinností zákona ze dne 18. března 1921, čís. 129 sb. z. a n., který v §u 16 vyloučil podmíněný odklad trestu, uloženého osobě starší 18 let pro trestný čin podle zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., kdežto až do té doby byl podmíněný odklad trestů uložených pro takové činy trestné, za předpokladů zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n. přípustným. Vzhledem na dobu spáchání trestných činů stěžovatelky bylo otázkou, zda, za jakých předpokladů a v jakém rozsahu jest podmíněný odklad trestu stěžovatelky přípustným, dle čl. IX. uvozovacího zákona k tr. zák. posuzovati i v době po účinnosti zákona čís. 129 z roku 1921, nikoli dle tohoto zákona, v tomto směru přísnějšího, nýbrž dle dosavadních mírnějších zákonů čís. 568 a 562 z roku 1919. Proto nezáleží na tom, že — jak nález prvé stolice dovozuje — nový zákon čís. 80 z roku 1924, posuzován v celku a v celé souvislosti, jest mírnější nežli zákon čís. 129 z roku 1921 a čís. 568 z roku 1919. Rozhodným jest jen, že nový zákon čís. 80/1924, připouštějící toliko podmíněný odklad výkonu trestu na svobodě, jest sám o sobě přísnějším než dřívější zákony čís. 568 a 562 z roku 1919, dle nichž bylo i za platnosti zákona čís. 129 z roku 1921 o podmíněném odkladu trestu stěžovatelky uvažovati a jež připouštěly podmíněný odklad trestu celkového, přesněji (§ 5 zákona čís. 562/1919) stanovily, že odkladem

trestu (hlavního, na svobodě) jsou odloženy také tresty vedlejší (obzvláště trest na penězích). Nezáleží ani na — prvou stolicí zdůrazňovaném — kategorickém znění §u 16 zákona čís. 80 z roku 1924. Rozhodným jest, že tento zákon nenařizuje, že jeho předpisy, obzvláště předpis §u 16 mají zpětnou účinnost. Při nedostatku takového nařízení platí všeobecná zásada čl. IX. uvoz. zák. k zákonu trestnímu a dle této zásady nelze ohledně otázky, sluší-li s odkladem hlavního trestu na svobodě odložití též výkon vedlejšího trestu na penězích či ne, na skutky stěžovatelky použití §u 16 odstavec čtvrtý nového zákona, jelikož se podle něho má o nich jednati přísněji nežli podle zákonů v době spáchání činů platných, totiž podle zákonů čís. 562, 568 z roku 1919. Usnesl-li se nalézací soud, že se stěžovatelce povoluje podmíněný odklad trestu, nemohl tudíž dle §u 5 zákona čís. 562/1919 jinak než odložití s výkonem trestu hlavního též výkon trestu vedlejšího. Tím, že přes povolení podmíněného odkladu trestu na svobodě stěžovatelce uložil, aby peněžitou pokutu 10.000 Kč zaplatila, jakmile rozsudek nabude právní moci, vykročil soud prvé stolice ze své moci trestní a bylo i tento výrok z důvodů čís. 11 §u 281 tr. ř. jako zmatečný zrušiti.

Čís. 1765.

Zmatek čís. 9 c) §u 281 tr. ř. předpokládá právní mylnost výroku, že jest nebo není obžalobce oprávněn stíhati skutek, jenž jest předmětem obžaloby.

Zničení věcí jiným ukradených jest podílnictvím na krádeži nebo zlomyslným poškozením cizího majetku, dle toho, jakým úmyslem byl pachatel při tom veden.

Pojem »ukrývání« (§ 185 tr. zák.) nevyžaduje zjištěného úmyslu pachatelova ani jeho úmyslu zachovati zloději prospěch z krádeže; stačí úmysl stěžovati majiteli (vrchnosti) pátrání po věci.

(Rozh. ze dne 24. října 1924, Zm I 441/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 25. dubna 1924, jímž byla obžalovaná sprostěna podle §u 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro zločin dle §§ů 185, 186 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnost uplatňuje důvody čís. 9 písm. a), čís. 9 písm. c) §u 281 tr. ř. Zmatek čís. 9 písm. c) předpokládá právní mylnost soudního výroku, že obžalobce jest nebo že není dle zákona oprávněn k stíhání skutku, jež obžaloba dává obžalovanému za vinu. Takového výroku napadený rozsudek neobsahuje. Naopak předpokládají rozhodovací důvody — zaměřující právní kvalifikaci skutku se skutkem samým — že obžaloba pro zločin §u 85 písm. a) tr. zák. vůbec podána nebyla, vyslovující, že se ponechává neřešenou otázka, zda skutek obžalované nezakládá zločin §u 85 písm. a) tr. zák., na který obžaloba rozší-